

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
факультет агротехнології та екології
кафедра захист рослин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РОДЕНТОЛОГІЯ

освітньо – професійна програма **Захист і карантин рослин**
спеціальність **202 Захист і карантин рослин**
галузь знань **20 Аграрні науки та продовольство**
освітній ступінь **бакалавр**

Розробник:
Марина Піщаленко
доцент кафедри захист рослин кандидат
сільськогосподарських наук, доцент

Гарант:
Віктор Писаренко
професор кафедри захист рослин
доктор сільськогосподарських наук , професор

Полтава
2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Родентологія вибіркова дисципліна
Контактні дані розробника, який залучений до викладання	Викладач: Марина Піщаленко,- к.с-г.н, доцент Контакти : ауд. 77, навчальний корпус №1 E-mail: marina_pischalenko@ukr.net
Сторінка викладача	https://www.pdaa.edu.ua/people/pishchalenko-marina-anatolivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Агрометеорологія

Опис дисципліни

Родентологія є однією із важливих дисциплін професійної підготовки. Опанувавши цю дисципліну майбутній спеціаліст може грамотно захистити сільськогосподарські культури, врожай і запаси продовольства від надзвичайно небезпечних шкідників, якими є гризуни та зайцеподібні в умовах кожного господарства. Такі знання є невід'ємною частиною сукупних знань, якими повинні володіти фахівці захисту рослин.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: оволодіння знаннями щодо біорізноманіття гризунів і зайцеподібних у різних ландшафтно-географічних зонах, ознайомлення з таксономічними категоріями, визначення шкідливих гризунів і зайцеподібних на основі глибоких знань їх біології та екології, поведінки та стану популяції за різних умов існування

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення анатомо-морфологічних, фізіологічних та біолого-екологічних особливостей гризунів, систематичного положення ряду, їх шкідливості з метою підбору кращих способів захисту сільськогосподарських культур.

Компетентності:

загальні:

ЗК.2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

фахові:

ФК.1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за новітніми принципами і методами.

ФК.3. Здатність прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів.

Програмні результати навчання

ПРН. 6. Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття.

ПРН 17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика гризунів.

Тема 2. Систематичний огляд гризунів і зайцеподібних України.

Тема 3. Біоенергетика гризунів.

Тема 4. Екологія гризунів. Формування популяцій. Екологічні групи гризунів.

Тема 5. Особливості динаміки чисельності гризунів.

Тема 6. Регулювання чисельності мишоподібних гризунів.

Тема 7. Особливості динаміки чисельності гризунів.

Трудомісткість

Загальна кількість годин 120 год.

Кількість кредитів 4.

Форма семестрового контролю залік.

Структура курсу

Назва тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	Практ.	с.р
Тема 1. Загальна характеристика гризунів.	14	2	2	10
Тема 2. Систематичний огляд гризунів і зайцеподібних України.	16	2	4	10
Тема 3. Біоенергетика гризунів.	19	2	2	15
Тема 4. Екологія гризунів. Формування популяцій. Екологічні групи гризунів.	18	4	4	10
Тема 5. Особливості динаміки чисельності гризунів.	16	2	4	10
Тема 6. Прогноз динаміки популяції та шкідливості мишоподібних гризунів.	16	2	4	10
Тема 7. Регулювання чисельності мишоподібних гризунів.	21	2	4	15
Усього годин	120	16	24	80

Політика оцінювання

Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням

їхніх індивідуальних потреб) і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права: надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дедлайни та перекладання. Лабораторні роботи, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності з поважних причин та з дозволу деканату.

Система оцінювання

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 6. Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття	Словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, розповідь, самостійна робота з навчальними посібниками, підручниками Наочні методи: ілюстрування, демонстрування Практичні методи: ; робота з навчально-методичною літературою, конспектування Методи самостійної роботи вдома проблемно-пошукові Робота під керівництвом викладача: підготовка презентації	-опитування теоретичних питань, виконання завдань самостійної роботи
ПРН 17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття.	Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу; створення ситуації новизни навчального матеріалу Методи усного контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, обговорення теоретичних питань. Бінарні методи: словесно-інформаційний; наочно-ілюстративні Комп'ютерні та мультимедійні методи:	-опитування теоретичних питань, презентація; виконання завдань самостійної роботи

	використання освітніх мультимедійних презентацій; дистанційне навчання Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment)	
--	--	--

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 6. Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття	50	50	30
ПРН 17. Дотримуватися вимог екологічного законодавства у сфері захисту рослин та збереження біорізноманіття.	50	50	30
Разом	100	100	60

Система оцінювання навчальних досягнень студентів національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74 – 81	C	
64 -73	D	
60 – 63	E	
35-59	FX	Не зараховано
0 - 34	F	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бондарева Л.М. Родентологія К.: Агроосвіта, 2015. 292 с.
2. Бондаренко Н.В., Поляков И.Я., Стрелков А.А., Вредные нематоды, клещи, грызуны. 2-е перер. И доп. Изд-Л. Колос, 1977. 261.
3. Бондаренко Н.В., Пегельман С.Т., Таттар А.В. Практикум по вредным нематодам, клещам, грызунам. Л.: Колос, 1980. 207 с.
4. Пантелеев П. А. Родентология М. : Т-во научн. изданий КМК, 2010. 221 с.
5. М.Г. Шкаруба, Я.М. Гадзало, С.М. Шкаруба. Сільськогосподарська родентологія. - вид. "Урожай ", 2008.-257 с.

Додаткові

1. Башенина Н. В. Экология обыкновенной полевки и некоторые черты ее географической изменчивости М.: Изд-во МГУ, 1962. 308 с.
2. Загороднюк І. В. Польовий визначник дрібних ссавців України К., 2002. 60 с.
3. Межжерін С. В. Ссавці України (довідник-визначник) К. : Наук. думка, 2013. 357 с.
4. Калабухов Н. И. Спячка млекопитающих М.: Наука, 1985. 264 с.
5. Червона книга України. Тваринний світ / [за ред. І. А. Акімова].К.: Глобалконсалтинг, 2009. 600 с.